

Nõukogu järeldused, 19. november 2010, algatuse „Noorte liikuvus” kohta – integreeritud lähenemisviisi reageerimiseks noorte ees seisvatele väljakutsetele

(2010/C 326/05)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

VÕTTES ARVESSE:

1. Euroopa 2020. aasta strateegiat, milles seatakse ambitsioonikad eesmärgid aruka, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu saavutamiseks järgmise kümne aasta jooksul, milles rõhutatakse eelkõige meetmete vajadust haridustaseme parandamiseks, tööhõivemäära tõstmiseks ja sotsiaalse kaasatuse edendamiseks ning määratletakse konkreetne haridusega ⁽¹⁾ seotud ELi peaeesmärk ja muud tööhõive, ⁽²⁾ sotsiaalse kaasatuse ⁽³⁾ ning teadusuuringute ja innovatsiooniga ⁽⁴⁾ seotud eesmärgid;
2. nõukogu järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal („ET 2020”), ⁽⁵⁾ mis on jätkuvalt sellise koostöö alus ning mis täiendavad Euroopa 2020. aasta strateegiat, rõhutades olulist panust, mis haridus ja koolitus peavad andma täna Euroopa ees seisvate sotsiaalmajanduslike, demograafiliste, keskkonnavalaste ja tehnoloogiliste väljakutsete käsitlemise, ning milles määratakse kindlaks neli strateegilist eesmärki, ⁽⁶⁾ et tagada jätkusuutlik majanduslik heaolu ja tööhõive, ning kõigi kodanike isiklik, sotsiaalne ja ametialane eneseteostus;
3. nõukogu 27. novembri 2009. aasta resolutsiooni Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku kohta, ⁽⁷⁾ milles tunnistatakse, et noorte naiste ja meeste ühiskondliku ja kutsealase integratsiooni edendamine on oluline selleks, et saavutada majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Euroopa strateegia eesmärgid, soodustades samal ajal isiklikku eneseteostust, sotsiaalset ühtekuuluvust ja kodanikuaktiivsust. On erakordselt oluline luua kõigile noortele naistele ja meestele võimalused oma potentsiaali kasutamiseks

⁽¹⁾ Eesmärk hõlmab kahte valdkonda: Vähendada koolist väljalangevust vähem kui 10 % ning tõsta kolmanda tasandi või võrdväärse hariduse omandanud 30–34. aastaste kodanike osatähtsust vähemalt 40 %-ni.

⁽²⁾ Suurendada 20–64. aastaste naiste ja meeste tööhõive taset 75 %-ni, sealhulgas suurendades noorte ning eakate ja madala kvalifikatsiooniga töötajate hõivet ning parandades seaduslike sisserändajate integreerimist.

⁽³⁾ Tuua vähemalt 20 miljonit inimest vaesusest ja tõrjutusest välja.

⁽⁴⁾ Parandada teadusuuringute ja arenduse tingimusi, eelkõige eesmärgiga viia avaliku ja erasektori ühendatud investeeringute tase kõnealuses sektoris 3 %-ni sisemajanduse koguproduktist.

⁽⁵⁾ ELT C 119, 28.5.2009.

⁽⁶⁾ Eesmärk nr 1: elukestva õppe ja liikuvuse reaalsuseks muutmine; Eesmärk nr 2: hariduse ja koolituse kvaliteedi ja tõhususe parandamine; Eesmärk nr 3: võrdsete võimaluste, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja kodanikuaktiivsuse edendamine; Eesmärk nr 4: innovaatilisuse ja loovuse, sealhulgas ettevõtlikkuse suurendamine kõikidel haridus- ja koolitustasanditel.

⁽⁷⁾ ELT C 311, 19.12.2009.

seks parimal viisil. Resolutsioonis kutsutakse seega üles tegema konkreetseid algatusi noortevaldkonnas – st spetsiaalselt noortele suunatud poliitika ja meetmed valdkondades nagu mitteformaalne õppimine, osalemine, vabatahtlik tegevus, noorsootöö, liikuvus ja teavitamine, sotsiaalne kaasatus, kultuur ja tervis. Resolutsioonis kutsutakse samuti üles tegema integreerivaid algatusi, st valdkondadevahelise lähenemisviisi kasutamist võimaldavaid algatusi noortepoliitika ja muude asjakohaste poliitikavaldkondade vahel;

4. liikmesriigid ja Euroopa Liit peaksid Euroopa 2020. aasta raames rakendama reforme, mille eesmärk on arukas ja jätkusuutlik majanduskasv, st teadmistel ja innovatsioonil põhinev majanduskasv, mis võimaldab maksimaalset osalemist. Reformide eesmärk peaks olema hariduse ja koolituse kvaliteedi parandamine, teadusuuringute tugevdamine ning innovatsiooni ja teadmussiirde edendamine kogu Euroopa Liidus. Reformidega tuleks soodustada ettevõtlikkust ja aidata muuta loomingulisi ideid innovaatilisteks toodeteks, teenusteks ja protsessideks, mis loovad majanduskasvu, kvaliteeti ja jätkusuutlikke ametikohti, piirkondlikku, majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning käsitlevad tõhusalt ja tulemuslikult Euroopa ja ülemaailmseid ühiskondlikke väljakutseid.

TERVITAB:

komisjoni teatist „Noorte liikuvus”: Algatus noorte potentsiaali vallandamiseks eesmärgiga saavutada Euroopa Liidus arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv, ⁽⁸⁾ milles seatakse noored ELi raamkava keskmesse.

OODATES SAMAS:

algatuses esitatud ettepanekute kaalumist, mis sisaldavad peamisi uusi meetmeid ja olemasolevate tegevuste tugevdamist nii siseriiklikul kui ka Euroopa tasandil, eesmärgiga aidata noortel reageerida paljudele nende ees seisvatele sotsiaalmajanduslikele katsumustele ja saavutada edu teadmistepõhises ühiskonnas.

TÕDEB, ET:

1. kuigi Euroopa tulevane heaolu sõltub suure osas noortest, seisavad liiga paljud neist jätkuvalt silmitsi arvestatavate raskustega oma potentsiaali rakendamisel ning oma panuse andmisel ühiskonda: liiga palju noori jätab kooli pooleli kvalifikatsiooni saamata või piisavaid oskusi omandamata, neil ei õnnestu tagada endale tööd ja nad satuvad seetõttu sotsiaalse tõrjutuse ohtu, mis omakorda tekitab kõrgeid

⁽⁸⁾ Dok 13726/10.

kulusid nii üksikisikule kui ka ühiskonnale tervikuna. Nime-
tatud olukorra parandamine nõuab haridus-, koolitus-,
noorte-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitikat hõlmavat ühtset vald-
kondadevahelist lähenemisviisi, mis tugineb praegustel tuge-
vustel ja arendab uusi tõhusaid meetmeid;

2. paljude liikmesriikide jaoks on endiselt probleemiks, kuidas
rakendada siseriiklikke elukestva õppe strateegiaid ja vahen-
deid, mis on äärmiselt olulised teadmiste, oskuste ja päde-
vuste omandamise, säilitamise ja arendamise võimaldamisel
kogu karjääri jooksul nii noortele kui ka täiskasvanutele.
Eelkõige vajatakse paindlikumaid õppevorme, mis võimal-
davad erinevates eluetappides meestel ja naistel liikuda erine-
vate haridus- ja koolitussüsteemide ning formaalse, mittefor-
maalse ja informaalse õppekeskkonna vahel ning pakkuda
huvi mittetraditsioonilistele õppuritele;
3. lähiaastatel nõuab järjest rohkem ametikohti kõrgtasemel
oskusi, ⁽¹⁾ samas on ELis praegu kolmanda tasandi või võrd-
väärse haridusega isikute arv ⁽²⁾ ning teadlaste osakaal
madalam kui konkurentidel. Lisaks nõuab Euroopa innovat-
sioonisuutlikkus teadmuspartnerlust ja tugevamat sidet
haridus-, koolitus-, teadus- ja ärimaailma vahel, et tugevdada
teadmiste kolmnurka. See tagab ka madala kvalifikatsiooniga
töötajatele võimaluse paremini kohanduda tööturu muutu-
vate nõuetega;
4. lisaks isiklike ja sotsiaalmajanduslike eesmärkide täitmisele,
võib õppe liikuvus osutada kasulikuks tööhõive tugevdamise
ning ametialaste pedagoogiliste, keeleliste, inimestevaheliste
ja kultuuridevaheliste oskuste omandamise või tõhustamise
vahendiks. Õppe liikuvus võib samuti kaasa aidata haridus-
asutuste kvaliteedi parandamisele ja nendevahelisele koos-
tööle. Kuigi ELi programmid ja poliitikavahendid on andnud
kõnealusesse valdkonda olulise panuse, on endiselt pigem
arvatakse kui reeglisi oleva õppe liikuvuse puhul kasutamata
arvestatav potentsiaal. Õppe liikuvuse võimalusi formaalse
hariduse raames tuleks aktiivselt julgustada rühmade puhul
nagu noortest täiskasvanutest õppurid, õpetajad, koolitajad ja
haridustöötajad. Noored täiskasvanud peaksid sellistest
võimalustest samuti kasu saama mitteformaalses või infor-
maalses õppekeskkonnas. Lisaks tuleb uurida õppe liikuvuse
uusi innovatiivseid vorme, sealhulgas virtuaalset liikuvust,
laiendades samas sellele juurdepääsu, pöörates erilist tähele-
panu ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele ja soole.

SEETÕTTU NÕUSTUB, ET:

1. töötades algatuse „Noorte liikuvus” eesmärkide suunas,
peaksid Euroopa Komisjon ja liikmesriigid tegema koostööd

⁽¹⁾ Kõrgtasemel oskusi nõudvate ametikohtade osatähtsus tõuseb 29 %-
lt 2010. aastal ligikaudu 35 %-ni 2020. aastal (Cedefopi hinnang).

⁽²⁾ 2009. aastal oli kolmanda tasandi või võrdväärse haridusega isikute
osatähtsus Euroopa Liidus 32,3 % (Eurostat).

Euroopa 2020. aasta strateegia üldises kontekstis, tagades
samas järjepidevuse olemasoleva korraldusega, eelkõige
seoses strateegilise raamistikuga üleeuroopaliseks koostööks
hariduse ja koolituse alal („ET 2020”), Euroopa tööhõivestra-
teegiaga ja ELi noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud
raamistikuga. Meetmeid ning järelevalve- ja aruandemenetlusi
tuleks rakendada kõnealustes raamistikes ning kooskõlas
nende vastavate üldiste eesmärkidega. Meetmeid tuleb tihe-
dalt koordineerida, kaasates kõigil tasanditel asjakohased
sidusrühmad ja tehes nendega koostööd, sealhulgas struktu-
reeritud dialoogi kaudu;

2. Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuunistes ⁽³⁾ esitatakse
koordineeritud poliitikameetmete raamistik, millest enamuse
langeb liikmesriikide vastutusse. Asjakohase järelevalve,
vastastikuse õppimise ja panuse ettevalmistamise kaudu
Euroopa Ülemkoguks peaks hariduse, noorte, kultuuri ja
spordi nõukogul olema oluline roll algatuse „Noorte liikuvus”
ja laiema Euroopa 2020. aasta strateegia, sealhulgas
konkreetses ülesandes ELi peaesmärkide rakendamisel hari-
duse ja koolituse valdkonnas;
3. selleks et aidata noortel toime tulla paljude nende ees seis-
vate sotsiaalmajanduslike väljakutsetega on vaja täiendavad
jõupingutusi. Eelarvepiirangute ajal peaksid sellised jõupingut-
used keskenduma poliitikaeesmärkide ja investeeringute
optimeerimisele ning ratsionaliseerimisele, sidudes neid tihe-
dalt Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidega ja „ET
2020” strateegilise raamistiku prioriteetidega;
4. samas kui nende reguleerimisala on algatuse „Noorte lii-
kuvus” rakendusala laiema, on olemasolevate ELi program-
midega nagu „Elukestev õpe”, „Erasmus Mundus” ja
„Aktiivsed noored” selgelt antud oluline panus kõnealuse
algatuse ning üldisemalt Euroopa 2020. aasta strateegia
eesmärkide saavutamisele. Nii nimetatud programmide
laiemat rakendusala kui nende panust algatusse tuleks järg-
mise põlvkonna programmide kavandamisel arvestada;
5. suuremat liikuvust tuleks aktiivselt tõhustada, sealhulgas lii-
kuvust kolmandate riikidega ja kandidaatriikidega, kasutades
asjakohaseid programme ja vahendeid. Õppe liikuvusel peaks
samuti olema kvalitatiivne mõõde ja see peaks tuginema
haridus- ja koolitusasutuste vahelisele hästi väljaarendatud
koostööle. Liikuvuse kvaliteedi ja mitmekesisuse tõstmiseks
tuleks uurida muude olemasolevate koostöövormide

⁽³⁾ Ettepanek: nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste
kohta: Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste II osa.

potentsiaali. Liikuvust ei peaks siiski vaatama kui eesmärki omaette, vaid pigem kui teadmiste, oskuste ja pädevuste omandamise tõhustamise ning isiklike ja sotsiaalsete väljakutsetega toimetulemise vahendit.

NÕUSTUB LISAKS, ET:

nimetatud väljakutsete käsitlemiseks tuleb võtta meetmeid nii liikmesriikide kui Euroopa tasandil, mis – austades täielikult subsidiaarsuse põhimõtet – aitavad kaasa Euroopa 2020. aasta strateegia laiematele eesmärkide ja peaesmärkide ning nimetatud strateegiaga seonduvate peamiste algatuste saavutamisele.

Algatuse „Noorte liikuvus” raamistikus tuleks kaaluda järgmisi meetmeid:

Pöörates eelkõige tähelepanu haridus- ja koolitusvaldkonnale:

- integreeritud elukestva õppe strateegiate täieliku rakendamise edendamine;
- põhipädevuste omandamise tagamine, mida iga üksikisik, eelkõige ebasoodsa taustaga üksikisikud, vajavad eduks teadmistepõhises ühiskonnas;
- osalemise suurendamine kolmanda tasandi või võrdväärse hariduse omandamisel;
- hariduse kvaliteedi ja atraktiivsuse suurendamine kõigil tasanditel, eelkõige seoses kõrg- ja kutseharidusega ning koolitusega;
- õppe liikuvusest saadava kasu edendamine seoses teadmiste, oskuste ja kogemuste suurendamisega.

Pöörates eelkõige tähelepanu noortevaldkonnale:

- valdkondadevahelise lähenemisviisi edendamine noortepoliitika ja muude asjakohaste poliitikavaldkondade vahel;
- liikuvuse kvaliteedi ja kvantiteedi suurendamine kõigi noorte, eelkõige vähemate võimalustega noorte jaoks mitteformaalses ja informaalses õppekeskkonnas;
- mitteformaalsete ja informaalsete õppetulemuste edendamine ja nende tunnustamise parandamine, et noortel täiskasvanutel oleks lihtsam juurdepääs formaalsele haridusele ja koolitusele ning tööturule;

— noorte osalemise edendamine demokraatias.

Pöörates eelkõige tähelepanu tööhõivevaldkonnale:

- haridus- ja koolitus- ning noorte- ja tööhõivepoliitika peaks hõlmama hästi koordineeritud viisil samme, mida noored peavad astuma üleminekul haridusest tööellu. Tööhõivepoliitika peaks olulise panusena aitama kaasa noorte töötuse vähendamisele ja noorte tööhõivealaste väljavaadete parandamisele, et liikuda majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Euroopa 2020. aasta strateegias sätestatud 75 %-lise tööhõivealase eesmärgi saavutamise suunas.

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI OMA PÄDEVUSE PIIRES:

täielikult rakendama olemasolevaid meetmeid ja arendama välja Euroopa 2020. aasta strateegia üldises kontekstis algatuse „Noorte liikuvuse” üldiste eesmärkide saavutamisele suunatud uued poliitikaalgatused, ning konkreetselt hariduse ja koolitusega seonduva ELi peaesmärgi saavutamisel.

Seda tehes peaksid liikmesriigid ja komisjon:

1. tagama tiheda koostöö kõikide seotud poliitikavaldkondade vahel, eelkõige hariduse, noorte, sotsiaal-, tööhõive, teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, eesmärgiga uurida võimalust saavutada ühised eesmärgid;
2. tagama, et hariduse, noorte, kultuuri ja spordi nõukogu ja muud vastavad nõukogu koosseisud osalevad täielikult Euroopa 2020. aasta strateegias, eelkõige panustades korrapäraselt Euroopa Ülemkogusse seoses ELi peaesmärkide suunas liikumisel saavutatud edusammudega;
3. ratsionaliseerima ja tagama täieliku ja tõhusa ELi programmide ja eelarvete kasutamise, sealhulgas – kui see on asjakohane – sidudes neid siseriiklike ja piirkondlike vahenditega ning kaaludes Euroopa struktuurifondide, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Investeerimispannga kasutamist;
4. püüdma suurendada teiste ja võimalike uute rahastamisallikate potentsiaali õppe ja tööhõivealase liikuvuse edendamiseks;
5. kaaluma käesolevate järelduste mõju järgmise põlvkonna ELi programmidele ja järgmisele ELi finantsraamistikule.